
Het Woord van de Gerechtigheid

Nummer 150, november, december 2017

“Want ieder die nog van melk leeft, is onervaren in het woord van de gerechtigheid (St. vert.): hij is nog een kind” (Hebr. 5:13). Het *“woord van de gerechtigheid”* staat in contrast tot *“de eerste beginselen van de uitspraken van God”* (Hebr. 5:12). Het *“woord van de gerechtigheid”* duidt daarom op diepere waarheden waarin God handelt op basis van Zijn gerechtigheid met ons.

Het Woord van de Gerechtigheid wil een bijdrage leveren om christenen vertrouwd te maken met de *“vaste spijs”* (Hebr. 5:14) van het woord van God om geestelijke volwassenheid mogelijk te maken. Bijbelse waarheden die nauwelijks worden onderwezen en van cruciaal belang zijn om *“het einddoel van het geloof”* (1 Petr. 1:9) te bereiken, zullen in het bijzonder onderwerp van aandacht zijn.

Het Woord van de Gerechtigheid wordt geredigeerd door Roel Velema
e-mail: roel@velemaweb.nl
weblog: <http://velemaweb.nl>

De Rode Draad in het Nieuwe Testament

Deel 4

De Algemene Brieven

We onderscheiden in het Nieuwe Testament de pastorale brieven en de algemene brieven.

De pastorale brieven zijn de brieven van Paulus aan Timotheüs, Titus en soms met inbegrip van zijn brief aan Filémon. Ze hebben de bijnaam ‘pastoraal’ vanwege de persoonlijke aandacht voor de geadresseerden, maar ook vanwege hun pastorale inhoud.

De algemene brieven zijn de brieven Jacobus, 1, 2 en 3 Johannes, 1 en 2 Petrus en de brief van Judas. Hierbij moet opgemerkt worden dat de eerste brief van Johannes de top-brief is van het Nieuwe Testament, met de brief van Jacobus als goede tweede. Wie de essentie van de eerste brief van Johannes heeft begrepen, heeft de essentie van de zegen van het Nieuwe Verbond begrepen. Hoewel de woorden van deze brief zeer eenvoudig zijn, is de inhoud heel diep. Het is een misverstand dat de eerste brief van Johannes in het bijzonder geschreven is voor wie jong in het geloof is. Een jong gelovige moet de brief zeker lezen, maar we zullen door de brief verrast blijven tot het einde toe en ontdekken dat de diepste schatten van het evangelie juist in deze brief zijn vervat.

De boeken in het Nieuwe Testament staan niet in chronologische volgorde. De oudste geschriften zijn weliswaar de vier evangeliën, maar worden chronologisch gevolgd door Jacobus en Judas. Jacobus, Judas, 1 en 2 Petrus en Hebreëen behoren tot de Joods-christelijke brieven.

Johannes schreef zijn evangelie, brieven en openbaring hoogstwaarschijnlijk in het decennium voor zijn dood rond het jaar 100. Deze gerijpte apostel heeft ons zeer diepe schatten van Christus nagelaten!

De brief van Jacobus

De brief van Jacobus is een verdere progressie in de openbaring van het Nieuwe Testament. Dat is in de kerkgeschiedenis niet altijd begrepen. Maarten Luther, met zijn nadruk op de rechtvaardiging door het geloof in het boek Romeinen, kon dit niet rijmen met wat Jacobus leerde en verklaarde de brief van Jacobus tot "*een strooien brief*", die niet gerekend kon worden tot de canonieke brieven. Tegenwoordig denken de meeste Bijbeluitleggers dat de rechtvaardiging buiten werken om (in Paulus' brieven), gezien moet worden vanuit Gods standpunt, terwijl Jacobus de rechtvaardiging ziet in de ogen van mensen.

Met andere woorden, in de ogen van God wordt de mens behouden door genade en door het geloof, buiten werken om. Eenmaal behouden doet hij werken om in de ogen van mensen de realiteit van zijn geloof te laten zien. Deze benadering van "goede werken" in Jacobus wordt door velen gevolgd om de realiteit van iemands bekering aan te tonen door de aanwezigheid of de afwezigheid van deze werken. "Levend" geloof in Jacobus, in tegenstelling tot "dood" geloof, wordt dan wat velen noemen, "*het geloof dat behoudt.*" Als een mens, die beweert behouden te zijn, door zijn werken geen blijk geeft in de ogen van de mensen behouden te zijn, dan bewijst dat hij in werkelijkheid nooit voor eeuwig behouden is geworden. Dit hele idee van rechtvaardiging door werken in de ogen van mensen is zó krom, evenals het begrip dat men toekent aan een "dood" geloof. Een mens kan door werken niet de realiteit van zijn rechtvaardiging door het geloof laten zien. Als dit wel het geval zou zijn, zou rechtvaardiging ophouden door genade te zijn. Werken zouden dan in zeker opzicht binnentreden in een sfeer waar zij niet kunnen bestaan. Het zuivere evangelie zou dan besmet worden, want "*indien het nu door genade is, dan is het niet meer uit werken; anders is de genade geen genade meer*" (Rom.11:6).

De oplossing van de schijnbare tegenstrijdigheid tussen Paulus en Jacobus is dat er drie vormen van behoud zijn.

Behoud is een ruim begrip in de Bijbel en omvat veel meer dan ons eeuwig behoud. In het leven van een christen onderscheidt de Bijbel drie verschillende vormen van behoud:

1) het eeuwige behoud (Ef. 2:8,9), 2) het huidige behoud (1 Cor. 1:18), en 3) het toekomstige behoud (Hebr. 1:14).

Een christen is daarom behouden, is in het proces om behouden te worden en kan in de toekomst een behoud beërven.

Ons eeuwig behoud ontvangen we wanneer we worden wedergeboren en het is een behoud dat we nooit meer kunnen verliezen (1 Joh. 5:11-13). Ons huidig behoud heeft te maken met onze geestelijke wandel, terwijl ons toekomstig behoud met een toekomstige erfenis te maken heeft. Dit toekomstig behoud komt pas in beeld nadat wij zijn wedergeboren, want een erfenis komt alleen in beeld wanneer men een kind van de erflater is. Ons toekomstig behoud is het doel van onze geestelijke wedloop. Het is een voorwaardelijk behoud dat slechts wordt verkregen "*indien wij de hoop, waarin wij roemen, tot het einde onverwikt vasthouden*" (Hebr. 3:6).

Het Griekse werkwoord voor "behouden" is "soizoo" en betekent in de eerste plaats "in leven behouden". God behoudt een onverlost mens in leven door hem te verlossen en hem eeuwig leven te schenken. Maar is die persoon eenmaal voor eeuwig behouden, dan dient hij ook in zijn

dagelijkse wandel behouden, verlost en gedragen te worden (Ps. 68:20). En voor wat het toekomstige koninkrijk van duizend jaar betreft, wil God ook leven schenken door ons als mede-erfgenamen met Hem te doen heersen. Dit is de verwezenlijking van ons toekomstig behoud.

Jacobus 2 spreekt *niet* over ons eeuwig behoud. Daarmee is de tegenstrijdigheid met Paulus' eeuwig behoud in Efeziërs 2:8,9 opgelost. De nadruk ligt op het "huidig behoud" en dan ook het thema van de hele brief van Jacobus. Laten we de brief dan ook in hoofdlijnen vanuit dit perspectief zien.

Jacobus en verzoeking

Jacobus legt in zijn brief (Jac. 1:12-18) uit wat het doel van verzoeking is. Verzoeking is geen zonde, want onze Heer werd ook verzocht. Het is ook geen teken dat er nog een rudiment van de zonde in ons woont, want er woonde geen zonde in de Heer. Verzoeking heeft met de begeerte te maken die het natuurlijke leven aanspreekt. Geen enkel mens wil lijden en God verwacht ook niet dat we dat prettig vinden. Ook onze Heer zag tegen het lijden van het kruis op en het was een verzoeking om op het aanbod van de duivel in te gaan en het lijden te ontlopen. Verzoeking moet ons leren de trucs en listigheden van de duivel te doorzien en ons geworteld te weten in Christus. Verzoeking is een vorm van lijden en daarom nooit plezierig. Verzoeking moet ons leren een stap terug te doen van de verlangens van de ziel en te reageren vanuit het standpunt wie wij zijn in onze geest. Het antwoord op verzoeking is dat we bedacht moeten zijn op de dingen van God, niet op die van mensen of wat ons vlees oproept (vgl. Matt. 16:23). Verzoeking is een gelegenheid om in geloof te staan.

Jacobus en het behoud van de ziel

Het "*behoud van de ziel*" komen we tegen in Jacobus 1:21b, Hebr. 10:39 en 2 Petrus 1:9. Het behoud van de ziel betekent dat de "rechtvaardige uit het geloof zal leven" (Hebr. 10:38) en het behoud van de ziel is het einddoel van het geloof. De toenemende openbaring van het Nieuwe Testament laat het belang van het behoud van de ziel zien. Onze geest is al behouden door de wedergeboorte, maar de ziel moet leren de Geest helemaal te volgen. De ziel heeft twee ingangen: 1) inwendig, door de inwonende Geest, en 2) uitwendig, door de geest van de wereld. Door te leven uit geloof zullen we dit einddoel bereiken. Hierbij legt Jacobus een relatie tussen geloof en werken.

Jacobus en werken

In Jacobus 2:14-26 neemt Jacobus Abraham en Rachab als voorbeeld dat zij uit werken werden gerechtvaardigd. Dit is niet de rechtvaardiging waarover Paulus in Romeinen 5:1 spreekt, maar een toekomstige rechtvaardiging door werken. Er is daarom een rechtvaardiging die verbonden is met onze wedergeboorte en een komende rechtvaardiging uit werken voor de rechterstoel van Christus. Elk oordeel is gebaseerd op werken, want waar anders kan een mens op beoordeeld worden? De rechtvaardiging in Romeinen 5:1 is gebaseerd op het werk van Christus die ons ten deel is gevallen door het geloof. Geloof en werken zijn daarbij niet te scheiden. Dit geldt ook in

Jacobus 2 waar de wandel in het geloof, van Abraham en Rachab, hen rechtvaardigden. Wat is dan die wandel in het geloof in samenhang met werken?

Wat is überhaupt geloof? Geloof maakt iets werkelijk voor ons, verbindt ons waar naar ik verlang. Geloof is daarom altijd actie, altijd een stap om te omarmen zodat het mij omarmt. Geloof is daarom altijd een werk. Het proces van geloof is dat wanneer ik iets omarm, het mij omarmt. Wanneer ik in een stoel ga zitten en ik de stoel 'neem', 'neemt' of draagt de stoel mij. Wanneer ik Christus aanneem in het geloof, wordt ik bewust, door het getuigenis van God Geest, dat Hij mij heeft aangenomen. Op mijn geloof volgt dan de innerlijke bevestiging. Zo omarm ik dat ik in een twee-eenheid met Christus leef en zal ik de innerlijke bevestiging daarvan ook steeds sterker ontvangen.

Geloof is ook gehoorzaamheid. Paulus spreekt van de "*gehoorzaamheid van het geloof*" (Rom. 16:26). Het is niet een gehoorzaamheid om veel dingen te doen, maar het geloof dat uit de nieuwe zoete bron van de wedergeboorte (Jac. 3:11), alleen maar zoet water kan opwellen. Dit besef doet ons in Zijn wegen wandelen als zegen van het Nieuwe Verbond.

Jacobus en het gebed

Jacobus brengt het gebed aan de orde in Jacobus 5:13-18. Een bekend vers in deze passage is zijn de verzen 14-15:

"Is er iemand bij u ziek? Laat hij dan de oudsten van de gemeente tot zich roepen, opdat zij over hem een gebed uitspreken en hem met olie zalven in de naam van de Heer. En het gelovige gebed zal de lijder gezond maken, en de Here zal hem oprichten. En als hij zonden heeft gedaan, zal hem vergiffenis geschonken worden" (NBG).

De Statenvertaling zegt: "*En het gebed van het geloof zal de zieke behouden, en de Heere zal hem oprichten ...*"

In tegenstelling tot wat vaak wordt geleerd, zegt deze passage niet dat er perse lichamelijke genezing plaatsvindt. "Oprichten" betekent niet per definitie een totale lichamelijke genezing. Het centrum is een "behouden" relatie, een "innerlijke genezing". En als er sprake was van zonden, dan worden ze weggedaan door Christus. Daar gaat het werkelijk om. Ons Ware Gezondheid is in Christus. Wanneer we in Christus zijn, kan het doordringen in het lichaam, maar dat is niet zeker.

Ook Paulus maakt van lichamelijke genezing een zaak van minder belang. Hij zei: "*... maar al vervalt ook onze uiterlijke mens, nochtans wordt de innerlijke van dag tot dag vernieuwd*" (2 Cor. 4:16). De diepste verhoring van het gebed van de oudsten van de gemeente is dat de zieke zal getuigen: "*Mijn genade is u genoeg, want de kracht openbaart zich eerst ten volle in zwakheid*" (2 Cor. 12:9). Dat zijn woorden die passen bij een voortschrijdende openbaring van het evangelie.

1 Petrus

In deze serie houden we ons bezig met de voortschrijdende openbaring van het Nieuwe Testament, waarin de volle bewoning van het huis van Christus en het huis van Israël centraal staat. De nadruk die Petrus in zijn eerste brief is:

“En laat u ook zelf als levende stenen gebruiken voor de bouw van een geestelijk huis, om een heilig priesterschap te vormen, tot het brengen van geestelijke offers, die Gode welgevallig zijn door Jezus Christus” (1 Petr. 2:5).

In deze prachtige brief legt Petrus allereerst uit hoe we een levende steen kunnen worden, namelijk door de wedergeboorte, *“en niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad, door het levende en blijvende woord van God” (1 Petr. 1:23)*. Christus is gestorven, opdat Hij ons *“tot God zou brengen” (1 Peter. 3:18)*. De wedergeboorte is echter het prille begin, zoals ook de geboorte van een kind het prille begin is. We worden wedergeboren *“tot een levende hoop, tot een onvergankelijke, onbevleete en onverwelkelijke erfenis, die in de hemelen weggelegd is voor u, die in de kracht Gods bewaard wordt door het geloof tot de zaligheid, welke gereed ligt om geopenbaard te worden in de laatste tijd” (1 Petr. 1:3b-5)*. Het doel is een levende hoop en een erfenis die in het verschieft ligt. We zijn een levende hoop. Omdat het is *“Christus in u, de hoop van de heerlijkheid” (Col. 1:27)*. Het einddoel van het geloof, zegt Petrus, is *“de zaligheid [‘behoud’] van de ziel” (1 Peter. 1:9)*. Het betekent dat de ziel haar juiste plaats moet innemen onder de leiding van Gods Geest. In de geest ligt ook onze identiteit, van waar uit wij wandelen *“in de Geest”*. Een kernvers is daarbij:

“Geliefden, ik vermaan u als bijwoners en vreemdelingen, dat gij u onthoudt van de vleselijke begeerten, die strijd voeren tegen uw ziel” (1 Petr. 2:11).

De ziel moet behouden worden, zegt Petrus. Met de ziel is niets mis, maar ze is kwetsbaar en we moeten leren dat zij het natuurlijke vertegenwoordigt en een springplank vormt voor een stap in geloof: *“Zo voel ik me wel, MAAR God zegt ...”*

De eerste brief van Petrus is een heel geschikte brief voor jonge christenen om te lezen, maar de brief behandelt het hele panorama van ons christelijke leven, zodat de brief zich schaaft onder een voortschrijdende openbaring hoe wij ons als levende stenen moeten laten gebruiken. De climax hiervan vinden wij in 1 Petrus 2:9-10:

“Gij echter zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie, een volk Gode ten eigendom, om de grote daden te verkondigen van Hem, die u uit de duisternis geroepen heeft tot zijn wonderbaar licht: u, eens niet zijn volk, nu echter Gods volk, eens zonder ontferming, nu in zijn ontferming aangenomen.”

In onze priesterschap staan we op de bres tussen God en mens en leggen we ons leven af voor de ander. Zo leeft Christus Zijn leven als ons voor de ander. Dat is onze glorie!

1 Johannes

De eerste brief van Johannes is de climax van alles wat we in de Bijbel lezen. Geen brief verdient zó onze aandacht als deze. Johannes gaat verder dan Paulus wanneer Johannes zegt: *“Wij weten, dat een ieder, die uit God geboren is, niet zondigt; want Hij, die uit God geboren werd, bewaart hem, en de boze heeft geen vat op hem”* (1 Joh. 5:18). Paulus zegt hoe we daar moeten komen, Johannes zegt wie we zijn met Christus in ons en als ons leven.

Johannes zegt: *“Hierin is de liefde bij ons volmaakt geworden, dat wij vrijmoedigheid hebben op de dag des oordeels, want gelijk Hij is, zijn ook wij in deze wereld”* (1 Joh. 4:17).

Wat zijn wij? Wie zijn wij? Johannes zegt dat zoals Hij is, ook wij zijn in deze wereld. We kunnen het ook anders zeggen: *“Christus IN mij en ALS mij ... IS mij!”* Om dit duidelijk te maken, ziet Johannes het christelijke leven in drie fasen: kinderen, jongemannen en vaders (1 Joh. 2:12-14). De derde fase, van vaders, betekent dat Christus helemaal gestalte in ons heeft gekregen door het besef dat wij de openbaring hebben ontvangen dat we nooit aparte, onafhankelijke personen zijn. In de fase van jongemannen denken we dat het christelijke leven een kwestie van ‘worden’ en ‘veranderen’ is, maar de vaders weten het christelijke leven een zaak is van ‘zijn’. Ik ben nu alles al wie ik moet zijn, omdat ik ben gestorven en Hij nu zijn leven leeft als mij. Ik ben omdat HIJ IS. HIJ IS het licht van de wereld en daarom ik ook het licht van de wereld. Dit besef kan alleen komen door openbaring, want zolang we nog niet tot het besef van Rom. 7:18 zijn gekomen en we niet op de bodem van onszelf zijn gekomen, heeft alle discussie om een vader de worden, geen zin. Dan zien we nog steeds dualisme en vinden we dat we nog steeds een eigen verantwoordelijkheid (Eng. ‘responsibility’) hebben. Wanneer we echter zien dat we één zijn met Hem, zien we dat het nu mijn “response” op Zijn “ability” is, want mijn “ability” in Romeinen 7 werkte niet, ook niet met Zijn hulp. Christus wil niet onze Helper zijn, maar ons leven zijn dat Hij als ons leeft. De grote misvatting van deze tijd is dat we denken een ik naast Christus te zijn. Maar in onze verlore staat staan we in een Wijnstok-rank relatie, een Christus-ik relatie, organisch één. Dus staan we in onze onverlore staat als slaven van de zonde in een Satan-ik relatie. We staan NOOIT in een ik-ik relatie. Mij enige verantwoordelijkheid is mijn capaciteit om keuzes te maken, keuzes in geloof. Zonder Hem kunnen we niets doen. Wanneer we eenmaal die keuze hebben gemaakt in algemene zin (zoals een beroep), dan rusten we daarin en ben ik een vat, rank, tempel, etc. die door Christus is overgenomen om Hem uit te drukken.

De geboden bewaren

Johannes zegt acht keer dat wij zijn geboden moeten bewaren (1 Joh. 2:3,3; 3:22,23,24; 5:2,3).

Een gebod is Gods manier om te zeggen dat iets definitief is. Jezus zegt dat Hij de Wijnstok is en wij de ranken (Joh. 15:5). Wij moeten in Hem blijven, dat wil zeggen, dit feit voor ogen houden en daaruit leven. Het gebod is om in Hem te blijven en daarom zijn Zijn geboden niet een kwestie van doen maar van herkenning.

Wanneer we dit zien, zien we ook wat de “gehoorzaamheid van het geloof” is (Rom. 16:26). Maar wat is de “gehoorzaamheid van het geloof”? Er is maar één gehoorzaamheid in de Bijbel, dat is de gehoorzaamheid van het geloof, niet de gehoorzaamheid van werken, want dat is wat Romeinen 16:26 zegt. Het betekent dat ik geloof wat Hij zegt wie ik ben. Wat zegt Hij en wie ben ik? Zolang het niet duidelijk voor ons is dat wij niet wij zijn, maar Hij (Gal. 2:20), maken we ons druk over onszelf en vragen we onszelf af of we gehoorzamen of niet. Dan ben ik afwijzend tegenover mijzelf, want pas wanneer ik weet dat ik niet ik ben maar Hij, maak ik me niet druk meer over mijzelf en heb ik mezelf vergeten. Ik ben Hem en verheug mezelf omdat Hij het doet. Dat is voor mij het definitieve woord in de Bijbel over gehoorzaamheid.

“Want God is het, die om zijn welbehagen zowel het willen als het werken in u werkt” (Fil. 2:13).

Wanneer iemand zegt, “Wat dan met al het verkeerde dat ik doe?” Ik weet dan dat die persoon nog niet zover is, want anders zou hij of zij het niet hebben gevraagd, omdat wanneer je het juiste doet, maak je je niet druk om het verkeerde. Je leeft vanuit het positieve, niet vanuit het negatieve. Ik weet hoe ik moet timmeren en zeg daarom niet, “Is het verkeerd?” Er zijn momenten dat ik zeg, “Ik weet niet of het zó moet”, maar dat is een kleinigheid. Wij christenen zijn meer bezig met de vraag “Doen we het verkeerd?” dan met “Doen we het goed?” Dit laat zien waar we staan. We stellen onszelf de vraag “Wat doe ik verkeerd?” omdat we nog steeds denken dat het om onszelf gaat en daarom zijn we bang. Wanneer je niet jezelf bent maar Christus in jouw menselijke vorm, stel je jezelf die vraag niet meer, net zo min als een timmerman dat vraagt over zijn timmerwerk. Hij doet het gewoon.

“God is liefde”

“Wie niet liefheeft, kent God niet, want God is liefde” (1 Joh. 4:18).

“En wij hebben de liefde onderkend en geloofd, die God jegens ons heeft. God is liefde, en wie in de liefde blijft, blijft in God en God blijft in hem” (1 Joh. 4:16).

De uitdrukking “God is liefde” komen we alleen tegen de eerste brief van Johannes. Het beschrijft wie God IS en het tekent de sfeer van het huis waarin wij wonen. Zijn liefde is een alles opofferende liefde en die liefde kenmerkt al zijn zonen. Liefde betekent dat je de ander accepteert en het beste voor de ander zoekt. Liefde geeft zich aan de ander. Hoe werkt God? Natuurlijk, door liefde! Daarom is de wet van het universum een Persoon die liefde is. Dat is het principe.

Zo worden ook wij gemotiveerd door een nieuwe geest, de geest van de liefde. De duivel wil ons doen geloven dat we nog ons aparte, zelfzuchtige ego'tje hebben dat de kop kan opsteken, maar dat is een leugen!!! Wij zijn geen aparte ego's naast Christus. Wij zijn Christus-ik personen niet ik-ik personen. We leven uit de liefde van God die voor ons is gestorven. We zijn kostbaar voor Hem, kostbare levende tempels om Hem tot uitdrukking te brengen. Zo leven we in het huis van God en zijn we tot dit besef gekomen door de voortschrijdende openbaring van het Nieuwe Testament.

2 Johannes

De tweede brief van Johannes kan ons gemakkelijk ontgaan vanwege het gewicht van zijn evangelie en van zijn eerste brief. De tweede brief is uniek doordat het de eerste brief belichaamd in een schrijven aan “*de uitverkoren vrouw en haar kinderen*” (vers 1a). Zij heeft de waarheid leren kennen (vers 1b). Johannes wenst haar genade, barmhartigheid en vrede toe ... “*in waarheid en liefde*” (vers 3b). Voor Johannes gaan waarheid en liefde samen. Waarheid heeft betrekking op een persoon en de natuur van die persoon. Johannes identificeert die personen als “*God, de Vader en Jezus Christus, de Zoon van de Vader*” (vers 3).

Deze vrouw kent daarom haar vereniging met Christus in de Geest (vgl. 1 Cor.6:17). Johannes zegent dan ook: “*genade, barmhartigheid en vrede zal met ons zijn*” (vers 3).

Hierna zegt Johannes: “*Het heeft mij zeer verblijd, dat ik onder uw kinderen gevonden heb, die in de waarheid wandelen, gelijk wij een gebod van de Vader hebben ontvangen*” (vers 4).

Haar kinderen vormen een spiegelbeeld van haar geestelijke volwassenheid. Ze heeft hen onderwezen en hen de volle raad van God meegedeeld.

“*En nu vraag ik u, vrouwe, niet alsof ik u een nieuw gebod zou schrijven, maar hetgeen wij van den beginne gehad hebben: dat wij elkander liefhebben. En dit is de liefde, dat wij naar zijn geboden wandelen. Dit is het gebod, gelijk gij het van den beginne gehoord hebt, dat gij daarin moet wandelen*” (vers 5-6).

Deze vrouw kent het gebod dat de liefde de vervulling is van de wet. Het gebod is verbonden aan de gehoorzaamheid aan dat gebod en dat is de gehoorzaamheid van het geloof (Rom. 16:26). De gehoorzaamheid van het geloof verwijst niet naar talloze regels om na te leven, maar dat Christus de boodschap en de Boodschapper is. We leven door Hem als persoon en de gehoorzaamheid van het geloof is daar de sleutel van.

“*Want er zijn vele misleiders uitgegaan in de wereld, die de komst van Jezus Christus in het vlees niet belijden. Dit is de misleider en de antichrist. Let op uzelf, dat gij niet verliest wat wij verricht hebben, maar uw loon ten volle ontvangt. Een ieder, die verder gaat en niet blijft in de leer van Christus, heeft God niet; wie in die leer blijft, deze heeft zowel de Vader als de Zoon*” (vers 7-9).

Het einde van de eerste eeuw werd gekenmerkt door veel dwaalleer, met name de gnostiek die de verzamelnaam is van de gevaarlijkste ketterij in de eerste drie eeuwen van de vroege kerk.

Een van die gnostische stromingen was het docetisme dat beweerde dat Jezus Christus slechts een schijnbare lichamelijke bezat. Volgens de docetisten was het lichaam van Christus slechts schijn, niet werkelijk aanwezig. Johannes zegt dat dit soort mensen misleiders zijn die de geest van de antichrist bezitten. De uitverkoren vrouw beseft dit alles, want ze weet dat Christus wel in het vlees is gekomen en dat Christus ook in haar vlees is gekomen, want “*want gelijk Hij is, zijn ook wij in deze wereld*” (1 Joh. 4:17b). Dit te begrijpen, is de climax van het Nieuwe Testament.

3 Johannes

Wat is de speciale betekenis van de derde brief van Johannes?

Het antwoord vinden in de drie personen in deze brief: Met name Gajus, het voorbeeld van iemand die Christus op praktische wijze dient en zijn medemens lief heeft (1:1-8); dan Diótrufes, die zichzelf heeft uitgeroepen tot leider van de gemeente, maar niet de waarheid doet (1:9-11); en tenslotte Demétrius, die ook de waarheid volgt (1:12).

Gajus muntte uit in gastvrijheid. In Romeinen 12:13 spoort Paulus ons al aan bij te dragen in de noden van de heiligen en ons toe te leggen op de gastvrijheid. In Romeinen 16:23 geeft hij Gajus als voorbeeld, "*wiens gastvrijheid ik en de hele gemeente genieten.*"

Paulus bidt voor Gajus dat het hem in alles goed gaat en hij gezond is, zoals het zijn ziel goed gaat (vers 2). Gajus had zijn huis geopend voor de rondtrekkende zendelingen, namelijk "hen die zijn uitgegaan ter wille van de Naam" (verse 7). Gajus' hart stond open, zijn huis en beurs waren open voor hen die uitgingen voor de naam van Jezus. De Bijbel en de broeders geven een goed getuigenis van hem in zijn praktisch werk. Daar ligt de waarde dan ook van de derde brief van Johannes.

In die brief zien we ook het contact met Diótrufes, "*die onder hen de eerste tracht te zijn, ontvangt ons niet*" (vers 9). Door zijn gebrek aan gastvrijheid werkt hij het evangelie tegen. Johannes zegt dat Diótrufes "*God niet heeft gezien*" (vers 11b).

Mogelijk was Demétrius (vers 12), de boodschapper van deze derde brief, en ook van hem wordt een goed getuigenis gegeven. Hij was een boodschapper van de waarheid.

Door gastvrijheid hebben wij deel aan de bediening van anderen en werken wij mee voor de waarheid (vers 8).

We moeten ons niet alleen toeleggen op de gastvrijheid, maar gastvrijheid ook niet vergeten, want hierdoor hebben sommigen zonder het te weten engelen onderdak geboden" (Hebr. 13:2).

Het is opmerkelijk dat één bijbelboek van de 66 bijbelboeken aan gastvrijheid is gewijd. Zonder twijfel is dit van belang tot de Here terugkomt.

Deze brief van Johannes centreert zich rond drie personen: Gajus, het voorbeeld van iemand die Christus op praktische wijze dient en zijn medemens liefheeft (1:1-8); Diótrufes, die zichzelf heeft uitgeroepen tot leider van de gemeente, maar niet de waarheid doet (1:9-11); en als derde Demétrius, die ook de waarheid volgt (1:12).

Als er bezoek voor de deur staat, is dat vaak onverwachts. Het huis is misschien niet opgeruimd, plannen raken in de war en het kost tijd en energie. Daarom zegt Paulus dat we ons moeten toeleggen op de gastvrijheid, want hoe verder we komen in het Nieuwe Testament, hoe meer we zien dat we vaders in het geloof worden. Dat is waar het om gaat.

2 Petrus en Judas

De tweede brief van Petrus en de brief van Judas lijken veel op elkaar. Zowel Petrus als Judas sporen christenen aan om hun geestelijke wedloop met volharding te lopen (2 Petr. 2:1 e.v.; Judas 4 e.v.).

Het thema van Judas is *“de vermaning tot het uiterste te strijden voor het geloof, dat eenmaal de heiligen is overgeleverd”* (vers 3). Hij stelt dit tegenover het *“gemeenschappelijk geloof”* (vers 3) dat verwijst naar de basiswaarheden van ongelooft. Dit doet Judas niet, maar vermaant ons niet af te vallen van het geloof. “Apostasie” — afval van het geloof — is daarom het sleutelwoord van deze brief. Letterlijk betekent apostasie “staan vanaf”. Men kan alleen afvallen van waar men mee is geassocieerd is geweest.

Petrus presenteert een lijn van ons gemeenschappelijk geloof naar het geloof waarvoor wij moeten strijden (2 Petr. 1:3-11). Deze lijn is de deelname aan de goddelijke natuur – deugd – kennis – zelfbeheersing – volharding – godsvrucht – broederliefde – liefde jegens allen:

“Want zo zal u rijkelijk worden verleend de toegang tot het eeuwige Koninkrijk van onze Here en Heiland, Jezus Christus” (2 Petr. 1:11).

In vers 4 brengt Judas het onderwerp direct op valse leraren, *“zekere mensen die zijn binnengeslopen.”* Judas geeft voorbeelden van mensen en engelen die hun oorsprong hebben verlaten. Hij noemt losbandige mensen; mensen die Christus hebben verloochend (vers 4); het volk dat bij Kades-Barnea is gevallen (vers 5), anderen die hun vlees achternagelopen zijn (vers 7). Het zijn dwaalsterren (vers 13) die scheuringen maken (vers 19).

Maar dan vanaf vers 19 daagt Judas de ware gelovige uit:

1. Bewaar jezelf in de liefde van God (vers 20);
2. Bouw jezelf op in je allerheiligst geloof (vers 20);
3. Bid door de Heilige Geest (vers 20);
4. Wees barmhartig jegens hen die twifelen (vers 22);
5. Red hen door hen uit het vuur te rukken (vers 23);
6. Christus kan ons voor struikelen behoeden (vers 24);
7. Christus is ons Bewaarder, de enige God, onze Heiland (vers 25).

In welke fase we ons ook bevinden van ons geestelijke leven, alles wordt getest. Daarom is het zo belangrijk dat we ons oog richten waar het werkelijk nodig is, op de levende Geest. Leerstellingen zijn niet verkeerd, maar het zijn leerstellingen, niets meer. Wanneer dan de “donkere nacht van de ziel” zich aandient in ons leven en ons bijna tot ongelooft brengt, dan weten we: *“Indien wij ontrouw zijn, Hij blijft getrouw, want Zichzelf verloochenen kan Hij niet”* (2 Tim. 2:13). We leren dan dat hij ons redt en ons voor struikelen kan behoeden.

“Hem nu, die u voor struikelen kan behoeden en onberispelijk doen staan voor zijn heerlijkheid in grote vreugde” (Judas 24). Wat een woord!

Studievragen

1. Wat is het verschil tussen de pastorale brieven en de algemene brieven?
2. Wat is "het behoud van de ziel"?
3. Waarom zijn geloof en werken niet te scheiden?
4. Wat is de climax van de eerste brief van Petrus?
5. Waarom gaat geen Bijbelboek dieper dan de eerste brief van Johannes?
6. Wat maakt de tweede en derde brief van Johannes zó uniek?
7. Wat is het thema van de brief van Judas?